

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Pravni sustav EU-a i nacionalni pravni sustavi>**Redovni nacionalni sudovi**

Redovni nacionalni sudovi

Austrija

Slijedeći odjeljak sadržava informacije o redovnim građanskim i kaznenim sudovima u Austriji.

Redovni sudovi – Uvod

Redovni sudovi organizirani su u četiri stupnja. Trenutačno (ožujak 2023.) u **sudskim postupcima** mogu suditi sljedeći sudovi:

113 okružnih sudova (*Bezirksgerichte*)

20 pokrajinskih sudova (*Landesgerichte*)

4 viša pokrajinska suda (*Oberlandesgerichte*)

Vrhovni sud (*Oberster Gerichtshof*).

Od početka 2013. u saveznim je pokrajinama Gornjoj Austriji, Donjoj Austriji, Štajerskoj, Salzburgu, Tirolu i Gradištu broj okružnih sudova spajanjem i u nekim slučajevima osnivanjem novih okružnih sudova postupno smanjen sa 141 na trenutnih 113 (od 1. ožujka 2023.).

Javni interes u kaznenim stvarima zastupaju uredi javnih tužitelja navedeni u nastavku. To su:

16 ureda javnih tužitelja (*Staatsanwaltschaften*)

Središnji ured javnog tužitelja za suzbijanje gospodarskog kriminala i korupcije (*Zentrale Staatsanwaltschaft*)

četiri ureda viših javnih tužitelja (*Oberstaatsanwaltschaften*)

Ured glavnog tužiteljstva (*Generalprokuratur*).

Za **izvršavanje zatvorskih kazni** nadležno je 28 zatvora.

A. Organizacija sudova: građanski i kazneni sudovi

U prvom se stupnju predmeti dodjeljuju okružnim ili pokrajinskim sudovima. U građanskim se stvarima nadležni sud u načelu utvrđuje prema prirodi spora (*Eigenzuständigkeit*), a u svim ostalim stvarima prema vrijednosti predmeta spora (*Wertzuständigkeit*). Priroda spora uvijek ima prednost pred njegovom vrijednosti.

U kaznenim se stvarima nadležni sud utvrđuje prema težini kazne propisane za određeno kazneno djelo.

Okružni sudovi (prva razina)

Okružni su sudovi prvočlanjski sudovi nadležni za sljedeće:

građanske sporove čija vrijednost nije veća od 15 000 EUR (*Wertzuständigkeit*);

određene vrste sporova neovisno o vrijednosti (*Eigenzuständigkeit*), a posebno obiteljske sporove te sporove povezane s najmom i s izvršenjem donošenje odluka u kaznenim stvarima u kojima su za kazneno djelo propisane samo novčana kazna, novčana kazna i zatvorska kazna kraća od godine dana ili samo takva zatvorska kazna (npr. tjelesna ozljeda iz nehaja, krađa).

Pokrajinski sudovi (druga razina)

Pokrajinski sudovi, u građanskim predmetima poznati i kao prvočlanjski sudovi (*Gerichtshöfe erster Instanz*), nadležni su za sljedeće:

donošenje odluka u prvom stupnju u svim pravnim stvarima koje nisu dodijeljene okružnim sudovima; osim toga, na temelju prirode spora sude u predmetima povezanim sa zakonom o odgovornosti za nuklearnu štetu, zakonom o upravnoj odgovornosti te zakonom o zaštiti podataka, kao i u predmetima u području tržišnog natjecanja ili intelektualnog vlasništva

u drugom stupnju, za odlučivanje o žalbama na odluke okružnih sudova.

Viši pokrajinski sudovi (treća razina)

Viši pokrajinski sudovi, poznati i kao drugostupanjski sudovi (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*), treća su organizacijska razina. Nalaze se u Beču (za Beč, Donju Austriju i Gradišće), Grazu (za Štajersku i Korušku), Linzu (za Gornju Austriju i Salzburg) te Innsbrucku (za Tirol i Vorarlberg).

Ti sudovi odlučuju samo o žalbama u građanskim i kaznenim predmetima (tj. kao drugostupanjski sudovi).

Osim toga, oni imaju posebnu ulogu u upravljanju pravosudnim sustavom. Predsjednik višeg pokrajinskog suda na čelu je uprave svih sudova koji se nalaze na području njegove nadležnosti. Na tom je položaju predsjednik višeg pokrajinskog suda izravno odgovoran saveznom ministru ili saveznoj ministrici pravosuđa.

Vrhovni sud (četvrta razina)

Vrhovni sud u Beču najviša je instancija u građanskim i kaznenim predmetima. Uz Ustavni sud (*Verfassungsgericht*) i Upravni sud (*Verwaltungsgericht*), on je jedan od „najviših sudova“ u zemlji (*Höchstgerichte*). To znači da protiv njegove odluke ne postoji daljnji domaći pravni lijek.

Sudska praksa Vrhovnog suda znatan je doprinos ujednačenoj primjeni prava širom zemlje.

Iako niži sudovi nisu zakonski obvezni pridržavati se odluka Vrhovnog suda, oni se u pravilu njima vode.

B. Građansko pravosuđe

Građansko je pravosuđe podijeljeno na redovne građanske postupke, postupke u radnim sporovima, trgovačke postupke te izvanparnične postupke (*Außerstreitverfahren*).

U redovnom se građanskom postupku odlučuje o pitanjima građanskog prava koja nisu u nadležnosti trgovačkih ili radnih sudova ili koja treba rješavati u izvanparničnom postupku.

C. Žalbeni postupak

C.1. Žalbeni postupak u građanskim predmetima

U redovnom građanskom postupku u osnovi postoje dva različita žalbena postupka, od kojih se svaki može podijeliti u tri stupnja. U prvom se stupnju predmeti dodjeljuju okružnim ili pokrajinskim sudovima.

Ako je u prvom stupnju nadležan okružni sud, žalba se podnosi pokrajinskom sudu, na kojem o njoj odlučuje žalbeno vijeće (*Berufungssenat*).

Ako u prvom stupnju odlučuje pokrajinski sud, žalba se podnosi višem pokrajinskom sudu, na kojem o njoj odlučuje drugostupanjsko žalbeno vijeće.

Drugostupanjski sudovi nadležni su samo za preispitivanje odluke donesene u prvom stupnju. Oni stoga u načelu odlučuju o predmetu samo na temelju prijedloga presude podnesenog pri zaključenju usmenog postupka u prvom stupnju i činjenica dostavljenih u tom trenutku. Drugostupanjski sudovi mogu sami odlučiti hoće li potvrditi ili promijeniti presudu. U tu svrhu mogu, u okviru zadanih prijedlozima i podnescima iz prvog stupnja, u cijelosti ili djelomično ponoviti postupak, dopuniti ga, poništiti odluku prvostupanjskog suda i od njega zatražiti da donese novu odluku ili odbiti žalbu.

U predmetima u kojima se odlučuje o pravnim pitanjima od temeljne važnosti moguće je podnijeti daljnju žalbu Vrhovnom sudu.

Vrhovni sud odlučuje samo o pravnim pitanjima te je zato pri donošenju odluke ograničen prethodno utvrđenim činjenicama. On stoga samo preispituje ispravnost odluke donesene na temelju tih činjenica ili utvrđuje nevaljanosti te, u ograničenoj mjeri, postupovne pogreške u prethodnom postupku. Vrhovni sud nema samo kasacijsku ulogu; i on može samostalno odlučivati u predmetu potvrđivanjem ili promjenom presude, poništavati prethodne odluke, zatražiti od prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda da donese novu odluku ili odbiti žalbu.

U prvom stupnju u velikoj većini predmeta odluku donosi sudac pojedinac, a u predmetima čija je vrijednost veća od 100 000 EUR na zahtjev jedne od stranaka odlučuje vijeće sastavljeno od tri suca. U drugom stupnju odlučuje vijeće sastavljeno od tri suca, a na Vrhovnom sudu vijeće od pet sudaca. Ako je riječ o pravnom pitanju od temeljne važnosti (na primjer, izmjeni ustaljene sudske prakse), vijeće Vrhovnog suda odlučuje u povećanom sastavu od 11 sudaca.

C.2. Žalbeni postupak u kaznenim predmetima

Protiv presuda u kaznenim postupcima moguće je podnijeti žalbu samo jednom.

Ako u prvom stupnju odlučuje okružni sud, žalbom se može:

zatražiti poništenje presude ili

osporiti osuda i kaznena mjera.

O tome odlučuje vijeće nadređenog pokrajinskog suda sastavljeno od tri suca.

Ako u prvom stupnju pokrajinski sud odlučuje po sucu pojedincu (što je slučaj u predmetima pred pokrajinskim sudom u kojima se tužnik tereti za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od najviše pet godina, kao što je npr. davanje lažnog iskaza), žalbom se može:

zatražiti poništenje presude ili

osporiti osuda i kaznena mjera.

O tome odlučuje vijeće nadređenog višeg pokrajinskog suda sastavljeno od tri suca.

Ako u prvom stupnju pokrajinski sud odlučuje po sudske procjeniteljima (*Schöffengericht*) ili po poroti (*Geschworenengericht*), žalba za poništenje mora se uložiti na Vrhovnom sudu. Međutim, ako se žalba odnosi samo na kaznenu mjeru, o njoj odlučuje viši pokrajinski sud.

D. Pravni lijekovi

U redovnom građanskom postupku prvostupanjske se presude mogu osporavati na temelju pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava (*Berufung*). U svim je predmetima takvu žalbu moguće podnijeti na temelju ništavnosti ili pogrešne pravne procjene, dok ju je u određenim stvarima te u predmetima čija je vrijednost veća od 2700 EUR moguće podnijeti zbog proceduralnih nedostataka ili netočno utvrđenih činjenica. Drugostupanjske se presude mogu osporavati žalbom Vrhovnom судu isključivo na temelju pogrešne primjene materijalnog prava (*Revision*). Taj je oblik pravnog lijeka, međutim, podložan raznim ograničenjima, koja ovise o prirodi stvari. U načelu Vrhovni sud odlučuje samo o pravnim pitanjima od velike važnosti te je postojanje takvog pitanja preduvjet kako bi Vrhovni sud prihvatio žalbu na temelju pogrešne primjene materijalnog prava. Osim toga, u određenim stvarima nisu dopuštene žalbe na drugostupanjske presude u predmetima vrijednosti manje od 5000 EUR ili žalbu Vrhovnom судu mora odobriti drugostupanjski sud (izravno ili na temelju nove žalbe) ako vrijednost spora nije veća od 30 000 EUR.

E. Pravne baze podataka

Na [internetskim stranicama austrijskog pravosuđa](#) nalaze se opće informacije o austrijskom pravosudnom sustavu.

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup internetskim stranicama austrijskog pravosuđa besplatan je.

Druge poveznice

Nadležnost sudova – Austrija

Posljednji put ažurirano: 11/09/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.